O’ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG’LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

QORAQALPOG’ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
Qoraqalpog’iston tibbiyot
instituti rektori
________ Prof.O.A.Ataniyazova
“ 12 ” ___08______2024 yil

BD-24/15-3/3.09

«DERMATOVENEROLOGIYA VA BOLALAR DERMATOVENEROLOGIYASI »
MODUL DASTURI

Bilim sohasi: 900000 - “Sog’liqni saqlash va ijtimoiy ta’minot”

Ta’lim sohasi: 910000 - “Sog’liqni saqlash”

Ta’lim yo’nalishi: 60910300– «Pediatriya»

Nukus – 2024

Fan/modul kodi Dermatovenerologiya		**O'quv yili** 2024-2025	**Semestr** 7	**Kreditlar** 3,0	
Fan/modul turi Majburiy		**Ta'lim tili** Qoraqalpoq/o'zbek/rus		**Haftadagi dars soatlari** 6	
Fanning nomi	**Semestr**	**Auditoriya mashg'ulotlari (soat)**		**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
Dermatovenerologiya va bolalar dermatovenerologiyasi	7	72		36	108

2. Modulning mazmuni.

- talabalarga turli yoshdagi inson organizmining anatomik – fiziologik hususiyatlaridan kelib chiqqan xolda, teri kasalliklarinng etiologiyasi, patogenezi va patomorfologiyasi, klinik belgilari, kasallikning tasnifi, ularning erta va qiyosiy tashxisoti asoslarini biladigan, kasalliklarning og'irlik darajasi va asoratlariga qarab bemorlarni kasalxonaga yotqizish ko'rsatmalarini biladigan, shoshilinch sindromli davolashni, dispanserizaciyani o'tkaza oladigan, a'zolar va tizimlarini tekshirish usullari va ularning asosiy kasalliklari haqida bilim, ko'nikma va malakani shakllantira oladigan, maxsus profilaktika va epidemiyaga qarshi kurashish usullarini puxta egallagan bakalavr pediatr shifokorlarini tayyorlashdan iborat.

Modulning vazifalari:

talabalarga teri kasalliklarining etiologiyasi, patogenezi, klinikasi, tasnifi, dastlabki va yakuniy tashxisni qo'yishda asosiy bo'lgan klinik va laborator mezonlarni aniqlab asoslash, teri kasalliklarining kechish xususiyatlarini, ulardagi asoratlarni, kasalliklarning og'ir va asoratlangan shakllarida asosiy va qo'shimcha tashxisot usullarini, kasalliklarning sindromlariga asoslangan xolda tashxisotini, zamonaviy tashxisotning asosiy va qo'shimcha laborator tekshirish usullari bilan tanishtirish, kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda bemorlarga tez tibbiy yordam ko'rsatish, davolash rejalarini tuzish, bemorlarni uy va shifoxona sharoitida kompleks davolash asoslarini, bemorlarni shifoxonaga yotqizish va shifoxonadan chiqarish ko'rsatmalarini o'rgatish.

3. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

3.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

*7 **semestr:***

1-mavzu. Jinsiy aloqalar orqali juquvchi kasalliklar.
2-mavzu. Zaxmding umimiy kechishi, etilogiyası, yuqish yulları
3-mavzu. Tug'ma zaxm: klassifikasiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Tug'ma zaxmning profilaktikasi:
4-mavzu. So'zak.
5-mavzu. Qiz bolalar so'zagi, klinik belgilari, diagnostikasi, davosi, profilaktikasi. Davolanganlik mezonlari.
6-mavzu. Orttirilgan immun tanqislik sindromi: etiologiyasi, patogenezi, klinikası.
7-mavzu. Orttirilgan immun tanqislik sindromiga xos kasalliklar

4. Amaliyot, seminar va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

4.1. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarining mavzulari ro'yxati:

7-semestr

1-mavzu. Zaxm: etiologiyasi, yuqish yo'llari, klassifikatsiyasi, umumiy kechishi.
2-mavzu. Birlamchi zaxm. Klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Tarifi, klinikasi, klinik belgilari, tashxisot va davolash asoslari.
3-mavzu. Ikkilamchi zaxm klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Tarifi, klinikasi, klinik belgilari, tashxisot va davolash asoslari.
4-mavzu. Uchlamchi va yashirin zaxm. klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi. Tarifi, klinikasi, klinik belgilari, tashxisot va davolash asoslari.
5-mavzu. Tug'ma zaxm: klassifikatsiyasi, klinikasi, diagnostikasi, davosi. Tug'ma zaxmni profilaktikasi. Tarifi. Etiologiyasi, patogenezi, klinikasi, klinik belgilari, tashxisot va davolash asoslari.
6-mavzu. Zaxmni davosi, profilaktikasi. Klinik va serologik nazorat. Davolanish mezonlari. Zaxmni ruyxatga olish va ruyxatdan o'chirish
7-mavzu. So'zak. Qiz bolalar so'zagi klinik belgilari, laborator tashxislash, davolash va profilaktikasi. Davolanlanlik mezonlari
8-mavzu. Nogonokokkli uretritlar. Klinik belgilari, diagnostikasi, davosi va profilaktikasi. Tarifi. Etiologiyasi, patogenezi, klinikasi, klinik belgilari, tashxisot va davolash asoslari.
9-mavzu. Orttirilgan immin tanqislik sindromi: etiologiyasi, patogenezi, bosqishlari, klinikasi. OITS ga oid kasalliklar.
10-mavzu. Bolalarda OITS kechishining xususiyatlari. Tashxis quyish usullari. OITS profilaktikasi.

4.2. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar:

Ushbu o'quv moduli bo'yicha talabalarni amaliy mashg'ulotlarini, ma'ruzalar matni va tavsiya etilgan adabiyotlar hamda davriy jurnallar, internet materiallari bilan ishlashni, standart va malaka talablariga mos ravishda taqdimot, turli xil mashqli o'yinlar bilan bajarishni o'z ichiga oladi.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyalardabir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda mashg'ulot maqsadi aniq belgilab olinadi va talabaga yo'naltirilgan innovatsion pedagogik texnologiyalardan: keys-stadi (CBL), mommoga yo'naltirilgan o'qitish (PBL), guruhlarga yo'naltirilgan o'qitish (TBL), rolli o'yinlar, "miyaga hujum" metodi, guruhlarda diskussiya metodi, kombinasiyalangan savol-javob, kichik guruhlarda o'qitish metodi va simulyacion texnologiyalar va prezentasiyalardan keng foydalaniladi.

Talaba tomonidan natija mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatlari ta`minlanadi.

Talabadan nazariy-metodik jihatdan tayyorlanadi.

4.3. Modul davomida egalanadigan amaliy ko'nikmalar ro'yxati:

7 semestr:

1. Shankrni palpatsiya qilish
2. Uretra va bachadon bo'yni kanallaridan surtmalar olish.
3. Lukashevich-Yarish-Geyshaymer sinamasini aniqlash
4. Induktiv shishnni palpatsiyalash.
5. Sifilis uchun limfa tugunidan punktat olish.
6. Prostata sekretsiyasini tekshirish.
7. Massaj va prostata sekretsiyasini olish.
8. Uch stakanli Yadasson testi aniqlash.
9. Sirtqi anal teshigini tekshirish.
10. Ikki stakanli Yadasson testi (Tompson probasi).
11. Bulbouretral (Kuper) bezlarni palpatsiya

5. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

5.1. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etilgan mavzular:

7 semestr:

1. Bakterial vaginoz.
2. Nospechifik uretritlar.
3. Ichki a'zolar zaxmi.
4. OITS, zamonaviy davolash usullari.
5. OITS ga aloqador kasalliklar klinikasini o'ziga xos kechishi.
6. So'zak.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning shakllari:

Talaba mustaqil ishni taskil etishda quyidagilardan foydalanadi:

– berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash;

– modulning bo‘limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo‘yicha ishlash va ma’ruzalar qilish;
– ilmiy maqola, anjumanga ma’ruza tezislarini tayyorlash;
– vaziyatli va klinik muammollarga yo‘naltirilgan vaziyatli masalalar echish;
– keys (real klinik vaziyatlar va klinik vaziyatli masalalar asosida sase-study) echish;
– grafik organayzerlash ishlab chiqish va to‘ldirish;
– krossvordlar tuzish va echish;
– prezentaciya va videoroliklar tayyorlash hamda mustakil ish jarayonida keng qo‘llash va h.k.

6. Ta’lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari.

7-semestr yakunida

Talaba:

bolalar va kattalardagi teri, teri hosilalari, shilliq qavatlarining tug‘ma va orttirilgan xastaliklari;
- zamburug‘li va o‘sma kasalliklari;
- dispanser kuzatuvi;
- jinsiy aloqalar vositasida yuqadigan kasalliklar ***haqida tasavvurga ega bo‘lishi;***
- teri va og‘iz bo‘shlig‘i shilliq qavatlarining tekshirish usullarini;
- teri kasalliklarining mahalliy davolash tamoyillarini;
- anafilaktik shok, o‘tkir eshak emi, Kvinke shishida tez yordam ko‘rsatishni;
- tibbiyot hujjatlarini olib borishni;
- laborator-uskunaviy tekshiruvlarning natijalarini tahlil qilishni;
- asoratlar va yo‘ldosh kasalliklarni aniqlashni;
- vaqtinchalik ishga qobiliyatsizlik ekspertizasini o‘tkazishni;
- reabilitatsion, profilaktik, sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tadbirlar rejasini ishlab chiqishni;
- Shankrni palpatsiya qilish
- Uretra va bachadon bo'yni kanallaridan surtmalar olish.
- Lukashevich-Yarish-Geyshaymer sinamasini aniqlash
- Induktiv shishnni palpatsiyalash.
- Sifilis uchun limfa tugunidan punktat olish.
- Prostata sekretsiyasini tekshirish.
- Massaj va prostata sekretsiyasini olish.
- Uch stakanli Yadasson testi aniqlash.
- Sirtqi anal teshigini tekshirish.
- Ikki stakanli Yadasson testi (Tompson probasi).

Bulbouretral (Kuper) bezlarni palpatsiya aniqlash ***amaliy ko‘nikmalariga (shu jumladan klinik amaliy ko‘nikmalariga) ega bo‘lishi kerak.***

7. Ta’lim texnologiyalari va metodlari.

- Ma’ruza.
- Amaliy mashg‘ulotlar.
- Videofilmlar, multimediyali va o‘qituvchi kompyuter dasturlardan, o‘qitish metodikasidagi yangi talabaga yo‘naltirilgan innovatsion pedagogik texnologiyalardan: keys-stadi (CBL), moummoga yo‘naltirilgan o‘qitish (PBL), guruhlarga yo‘naltirilgan o‘qitish (TBL), rolli o‘yinlar, “miyaga hujum” metodi, guruhlarda diskussiya metodi, kombinasiyalangan savol-javob, kichik guruhlarda o‘qitish metodi va simulyacion texnologiyalar va prezentasiyalardan, mavzular bo‘yicha nazariy bilimlarni so‘rashdan foydalaniladi;
- bakalavrlarning mustaqil ishi, individual va guruhli prezentatsiyalar, uyga berilgan vazifalarni tayyorlash, referatlar yozish, testlar, vaziyatli masalalar va boshqalar.

8. Kreditlarni olish uchun talablar.

Joriy, oraliq nazoratlarini kafedrada ogizaki topshirish, yakuniy nazorat bo’yicha ogizaki yoki test shaklida muvaffaqiyatli topshirish.

9. Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbalari.

9.1. Asosiy adabiyotlar

1. Скрипкин Ю.К., Бутов Ю.С., Дерматовенерология. Национальное руководство. – Москва. “ГЭОТАР Медиа”. 2011 г.
2. Rodionov A.N., Zaslavskiy D.V., Sidikov A.A. Dermatologiya. Illyustrirovannoe rukovodstvo po klinicheskoy diagnostike. - Moskva. “Granitsa”. 2018 g.
3. Mannanov A.M., Xaitov K.N. Bolalar teri va tanosil kasalliklari. Darslik. -Toshkent. «IQTISOD-MOLIYA» 2016 y.
4. Shadiev X.K., Axmedov KR. Teri-tanosil kasalliklar (lotin imlosida). Oquv qulanma. - Toshkent. «Ibn Sino nomidagi nashriet matbaa birlashmasi». 2009 y.
5. Vaisov A.Sh. Teri va tanosil kasalliklari. Darslik - Toshkent. «Yangi nashr avlodi». 2004 y.
6. Skripkin Yu.K. Kojnie i venericheskie bolezni. Uchebnik.-Moskva. Meditsina. 2000 g.
7. Arifov S.S., Eshbaev E.X. Teri-tanosil kasalliklar. Darslik. - Toshkent. «O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi davlat ilmiy nashrieti» 1997 y.

9.2. Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Abdullaev M.I., Xodjaeva S.M. - Dermatologiyada kullaniladigan usul va sinamalar. Teri kasalliklarini maxalliy davolashning, umumiy tamoyillari. Oquv qulanma. -

Toshkent. «Turon-Iqbol». 2014 y.
2. Arifov S.S., Nabiev T.A., Sabirov U.Yu. Jinsiy yul bilan yoquvchi infeksiyalar. Oquv qulanma. -Toshkent. «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi davlat ilmiy nashrieti». 2004 y.
3. Arifov S.S., Abidova Z.M. Terining zamburugli kasalliklari. Oquv qulanma. - Toshkent. «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi davlat ilmiy nashrieti». 2004 y.
4. Mukarramov M.A. Kojnie i venericheskie bolezni. Oquv qulanma. - Toshkent. «Tib kitob». 2002y.
5. Arifov S.S. Umumiy amaliet shifokorlari uchun dermatavenerologiyadan kullanma. Oquv qulanma. -Toshkent. «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi». 2004 y.

9.3. Internet saytlari:

1. www.mediashhera.aha.ru.//dermatol//derm-mn.htm;
2. www.matrix.ucdavis.edu//DOJ.html;
3. www.cc.emory.edu //WHSCIV/medweb. dermatology.html.;
4. www.Mosbycom//Mosby//Periodicals// medical//CPDM//dm/html;
5. www.skindex.com.;
6. www.ama-assn/org//journals//standing//derm//dennhome.htm.;
7. www.Crawford.com//epo//mm wz//wor ld. html.
8. www.ziyonet.uz;
9. www. info@ minzdrav.uz;
10. www.info@tma.uz.

O'qitish natijalari:

Modulni yakunlaganda talaba biladi:

7-semestr yakunida:

Talaba:

– Modulni maqsad va vazifalari, ularni umumiy amaliyot shifokorlari professional ish faoliyatidagi fanning mohiyati;
– bolalar va kattalarning yoshiga xos teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatining anatomofiziologik xususiyatlari;
– ularning yoshi bilan bog'liq bo'lgan rivojlanish jarayonlari;
– tashxis ko'yishda asosiy fenomen va sinamalarni o'tkazish usullari ***haqida tasavvurga ega bo'lishi;***
– derma va epidermisdagi umumiy patologik o'zgarishlarni;
– kattalarda, bolalarda teri va og'iz shilliq qavatining o'zgarishlari;
– orttirilgan va tug'ma kasalliklarni klinikasi;
– zamburug' va o'sma kasalliklarni klinik kechishini va ularni tekshiruv usullarini bilish, o'quv, ilmiy adabiyot va ma'lumotnomalar bilan mustaqil ravishda ishlay bilish;
– teri va shilliq qavatlarining patologik urgent holatlarda birinchi tibbiy yordamini ko'rsatishni;
– teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatlarining tekshirish usullarini egallamoq;
– birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalarni aniqlash;
– tashhis kuyishda asosiy fenomen va sinamalarni o'tkazishni usullarini bilish va o'zlari bajara olishni;
– zamburug'ni aniqlashda mikroskopik tekshiruvlar uchun patologik materiallar olish usullarini;
– teri kasalliklarining maxalliy davolash tamoyillarini;
– asosiy kasallikning klinik kechishini o'ziga xos xususiyatlarini;
– asoratlar va yuldosh kasalliklarini;
– O'zbekiston respublikasida qabul qilingan kasalliklar tasnifiga muvofiq klinik tashhisni ta'riflash va asoslashni;
– kasallik rivojlanishining individual va patologik xususiyatlarini xisobga olgan holda kompleks taktikani aniqlashni;
– reabilitacion, profilaktik, sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tadbirlar rejasini ishlab chiqishni;
□ dispanser kuzatuvini o'tkazishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***
- Shankrni palpatsiya qilish
- Uretra va bachadon bo'yni kanallaridan surtmalar olish.
- Lukashevich-Yarish-Geyshaymer sinamasini aniqlash
- Induktiv shishnni palpatsiyalash.
- Sifilis uchun limfa tugunidan punktat olish.
- Prostata sekretsiyasini tekshirish.
- Massaj va prostata sekretsiyasini olish.
- Uch stakanli Yadasson testi aniqlash.
- Sirtqi anal teshigini tekshirish.
- Ikki stakanli Yadasson testi (Tompson probasi).
- Bulbouretral (Kuper) bezlarni palpatsiya

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.

10. Fan/modul uchun ma'sullar:

Janibekov J.J – Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti, "Yuqumli kasalliklar va dermatovenerologiya" kafedrasi mudiri, t.f.n;

Utepbergenova U.D. - Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti, "Yuqumli kasalliklar va dermatovenerologiya" kafedrasi assistenti.

Aytnazarova R.K. - Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti, "Yuqumli kasalliklar va dermatovenerologiya" kafedrasi assistenti.

Taqrizchilar:

Ataxanova D. O -QTI, "Gigiena va atrof-muhit, epidemiologiya" kafedrasi PhD.

Eshanov M.K -Qoraqolpog'iston Respublikasi RIDKIAMTMMF bosh shifokori, t.f.n